

Steyr M1912

Steyr M1912. Fot. Dawid Kalka

Steyr M1912 (Steyr M1911) – austro-węgierski pistolet samopowtarzalny, znany też jako **Steyr-Hahn**. Steyr uważany jest za jedną z najbardziej eklektycznych konstrukcji co najmniej XX wieku.

Historia konstrukcji

Twórcą tego pistoletu była Karel Krnka, który w swej konstrukcji połączył m.in. rozwiązania stosowane w pistolecie Roth – Steyr i Colt – Browning wz. 1900, tworząc w rezultacie nową, eklektyczną w swej istocie broń. Zastosowano w nim specjalnie opracowany do użycia w tej broni nabój 9 x 22,7 mm Steyr, który był dłuższy od uważanego wówczas za silny naboju Parabellum. W odróżnieniu od naboju Parabellum pocisk miał bardziej szpiczasty kształt a łuska wypełniona była silniejszym ładunkiem miotającym. Dzięki temu nowy nabój charakteryzował się dobrą efektywnością połączoną z dobrą zdolnością penetracji. W związku z zastosowaniem tak silnego naboju konieczne było zastosowanie w broni zamka zaryglowanego w momencie strzału. Przyjęto rozwiązanie polegające na ryglowaniu wykorzystującym krótki odrzut lufy połączony z jej obrotem. Cztery występy na lufie zaryglowały lufę i nadawały jej ruch obrotowy. Po strzale lufa cofała się o 8 milimetrów,

będąc połączona w tym czasie z zamkiem za pomocą dwu górnych występów, następnie dzięki trzeciemu występowi i odpowiednim nacięciom w zamku lufa obracała się o 20 stopni, wskutek czego następowało odryglowanie. W tym momencie czwarty występ dochodził do końca swej prowadnicy i zatrzymywał lufę. Zwolniony w tym momencie zamek cofał się napinając sprężynę zamkową i zewnętrzny kurek. Jednocześnie była wyrzucana łuska. Powracając zamek wprowadzał nowy nabój do komory a lufa pchnięta do przodu ryglowała się górnymi wycięciami. W chwycie umieszczony był niewymienny magazynek ładowany z 8 naboju ładownika. Wadą pistoletu była mała celność wynikająca z ruchomości lufy oraz to, że chwyt umieszczony był pod zbyt prostym kątem. W rezultacie przy strzelaniu instynktownym, bez precyzyjnego celowania trafiało się poniżej celu. Wbrew oczekiwaniom konstruktora jego broń nie zdobyła popularności. W rezultacie pistolet nie rozpowszechnił się – głównym rynkiem jego zbytu pozostała monarchia austro-węgierska, gdzie przyjęto go do uzbrojenia armii. Nieco egzemplarzy sprzedano do Rumunii i Bawarii (co zresztą wynikało z koligacji dynastycznych a nie szczególnych cech tej broni). W 1938 roku w wyniku wcielenia armii austriackiej broń ta weszła do arsenału Wehrmachtu. Z powodu nietypowości amunicji Niemcy podjęli decyzję o przeprowadzeniu adaptacji tych pistoletów do naboju Parabellum. Tak zmienione pistolety oznaczone są na zamku puncą 08 lub P-08. W rezultacie przerobiono około 50 tysięcy tych pistoletów z ogólnej liczby wyprodukowanych 250 tysięcy egzemplarzy. Nosiły one oznaczenie Pistole Mod. 12. (ö). Polscy żołnierze z bronią tego typu zetknęli się zarówno w czasie I wojny światowej – w Legionach, okresie międzywojennym jak i w konspiracji w czasie II wojny światowej.

Opis

Steyr M1912 był bronią samopowtarzalną. Zasada działania oparta o krótki odrzut lufy. Zamek ryglowany przez obrót lufy. Mechanizm uderzeniowy kurkowy, mechanizm spustowy bez

samonapinania. M1912 był zasilany ze stałego, jednorzędowego magazynka pudełkowego o pojemności 8 naboí, umieszczonego w chwycie. Ładowanie magazynka przy pomocy łódki. Lufa gwintowana, posiadała cztery bruzdy prawoskrętne. Przyrządy celownicze mechaniczne, stałe (muszka i szczerbinka).

Steyr M1916 dostosowany do strzelania ogniem ciągłym.
Fot. Atirador

Państwo	Austro-Węgry
Producent	Steyr
Rodzaj	pistolet samopowtarzalny
Historia	
Produkcja	1911 – ??
Wyprodukowano	ok. 300 000 egz.
Dane techniczne	
Kaliber	9 mm
Nabój	9 x 23 mm Steyr
Magazynek	stały, 8 nab.
Wymiary	
Długość	216 mm
Masa	

broni	0,99 kg
lufy	130 mm
Inne	
Prędkość pocz. pocisku	330 m/s

Bibliografia: Frederick Myatt, *Pistolety i rewolwery. Ilustrowana historia broni krótkiej od szesnastego wieku do czasów współczesnych*, ESPADON 1993. □ISBN 83-85489-06-1